بین الملل

مخالفت نوری مالکی با سفر الجولانی به بغداد

رهبر ائتلاف «دولت قانون» ضمن مخالفت با سفر الجولانی به عراق، تصریح کرد حضور او در بغداد برای شرکت در اجلاس اتحادیه عرب در بغداد یک ریسک است.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، «نوری المالکی» رهبر ائتلاف دولت قانون به دیدار میان «محمد شیاع السودانی» نخست وزیر عراق در قطر با «احمد الشرع» سرکرده هیئت تحریرالشام معروف به «ابومحمد الجولانی» که خود را رئیس دولت موقت سوریه خوانده است، واکنش نشان داد و گفت از این دیدار اطلاعی نداشته است و حضور الجولانی در بغداد برای شرکت در اجلاس اتحادیه عرب در بغداد یک ریسک است. او بار دیگر مخالفت خود را با سفر الجولانی به بغداد ابراز کرد. بغداد روز شنبه هفته آینده میزبان اجلاس اتحادیه عرب است و دولت السودانی به منظور شرکت الجولانی در این اجلاس دعوت‌نامه رسمی فرستاده است. رئیس ائتلاف دولت قانون در ادامه تأکید کرد فرقه‌گرایی سلاحی است که دشمنان برای تضعیف ثبات عراق از آن استفاده می‌کنند. او نسبت به فعالیت روزافزون حزب بعث و نفوذ آن به بدنه دولت هشدار داد و افزود اعضای حزب بعث در ایجاد فتنه خبره هستند و مجددا تلاش می‌کنند از طریق سازماندهی پیشرفته و نفوذ به نهادهای دولتی، هرج و مرج را در عراق تحریک کنند. المالکی ادامه داد برخی از کشورهای اطراف عراق طرح‌های تروریستی دارند و با هدف حمله به امنیت و ثبات کشور، اقدام به آموزش و تأمین بودجه گروه‌های تندرو می‌کنند. وی تصریح کرد رژیم صهیونیستی و ترکیه وضعیت امنیتی سوریه را تحت کنترل دارند که این امر پیچیدگی وضعیت منطقه‌ای را تشدید می‌کند. رهبر ائتلاف «دولت قانون» عراق تأکید کرد این کشور به لطف وجود نیروهای امنیتی و سازمان الحشد الشعبی، هیچ هراسی از ورود گروه‌های تروریستی از سوریه ندارد. او بر اهمیت تداوم حمایت از الحشد الشعبی و مخالفت با هرگونه تلاش برای انحلال یا ادغام آن تأکید کرد.

ماکرون پیشنهاد پوتین را «گام اول اما ناکافی» دانست

به عقیده «ماکرون»، پیشنهاد «پوتین» برای برگزاری مذاکرات مستقیم با اوکراین در استانبول "گام اول است، اما کافی نیست"

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه به خبرنگاران گفت: آتش‌بس بی‌قید و شرط قبل از مذاکره حاصل نمی‌شود. خبرگزاری فرانسه به نقل از او اعلام کرد: رئیس جمهور روسیه «به دنبال راهی برای خروج است، اما همچنان می‌خواهد زمان بخرد.» شنبه شب، ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه پیشنهاد داد که روسیه و اوکراین بدون هیچ پیش‌شرطی در ۱۵ مه در استانبول مذاکرات مستقیم برگزار کنند. پوتین افزود که با «رجب طیب اردوغان»، رئیس جمهور ترکیه، در مورد امکان میزبانی چنین مذاکراتی صحبت خواهد کرد. پیش از این در روز شنبه، رهبران اوکراین، فرانسه، آلمان، لهستان و بریتانیا خواستار آتش‌بس ۳۰ روزه بی‌قید و شرط از روز دوشنبه شدند.

ادعای سخیف سفیر آمریکا در تل آویو علیه ایران

سفیر آمریکا در سرزمین های اشغالی ادعاهایی بی اساس علیه ایران مطرح کرد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، کانال ۱۲ تلویزیون اسرائیل اعلام کرد که «مایک هاکابی» سفیر ایالات متحده در سرزمین‌های اشغالی بدون اشاره به حمایت همه جانبه آمریکا از اسرائیل در نسل کشی در غزه و کارشکنی نتانیاهو و کابینه اش، گروه مقاومت فلسطینی حماس را مسئول اصلی شکست در روند دستیابی به توافق معرفی کرد و ادعا کرد: عدم پیشرفت در مذاکرات، ناشی از مواضع حماس است. وی در بخشی دیگر از اظهارات سخیف خود مدعی شد: حتی در صورت دستیابی به توافق با تهران، گزینه نظامی اسرائیل علیه ایران همچنان مطرح خواهد بود. سفیر آمریکا همچنین در ادامه بار دیگر مدعی شد: برای حماس هیچ آینده‌ای در نوار غزه وجود ندارد و این گروه در آینده بر غزه حاکم نخواهد بود. این موضع‌گیری هاکابی در حالی مطرح می‌شود که عامل اصلی به نتیجه نرسیدن توافق تبادل اسرا میان حماس و رژیم صهیونیستی شخص نتانیاهوست و هر هفته تظاهراتی در اعتراض به این رویکرد نخست وزیر اسرائیل و کارشکنی وی در توقف جنگ و اجرای آتش بس در غزه و تبادل اسرا با گروه‌های مقاومت در سرزمین‌های اشغالی برگزار می‌شود.

توافق پنهانی دولت آنکارا با پ.ک.ک

یک روزنامه ترکیه ای از توافق دولت این کشور و حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) پرده برداشت.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، روزنامه «ایندبندنت» ترکیه اعلام کرد که یک توافق غیرعلنی میان دولت ترکیه و حزب کارگران کردستان (پ.ک. ک) به‌دست آمده است. این روزنامه نوشت: توافق حاصل‌شده شامل توقف درگیری‌های سیاسی و نظامی میان سازمان پ.ک. ک و دولت ترکیه است. در ادامه گزارش آمده است: براساس این توافق، کمیته‌ای مشترک برای تحویل سلاح‌های متعلق به عناصر عضو پ.ک. ک در داخل ترکیه تشکیل خواهد شد.

زمان گزارش می دهد

دور چهارم مذاکرات؛ خط قرمز ایران و بازی دوگانه آمریکا

به گزارش زمان، دور چهارم گفت‌وگوهای غیرمستقیم میان ایران و آمریکا، روز یکشنبه ۲۱ اردیبهشت، با میانجی‌گری عمان در شهر مسقط آغاز شد؛ مذاکراتی که در ادامه رایزنی‌های ماه‌های اخیر، اکنون در فضایی پیچیده‌تر و با تردیدهای جدی‌تری در خصوص نیت طرف آمریکایی در حال پیگیری است.

طبق اعلام منابع رسمی، در این دور از مذاکرات نیز همچون مراحل پیشین، «سید عباس عراقچی» و «استیو ویتکاف» به ترتیب ریاست تیم‌های مذاکره‌کننده ایران و آمریکا را بر عهده دارند. با این حال، برخلاف دورهای قبل، برخی گزارش‌ها از غیبت تیم فنی آمریکا حکایت داشت؛ موضوعی که در کنار مواضع متناقض اخیر واشنگتن، تردیدهایی را در مورد جدیت طرف مقابل برانگیخته است. این در حالی‌ست که تیم کارشناسی ایران در عمان مستقر شده و طبق اعلام وزیر امور خارجه، آماده ارائه پشتیبانی فنی در صورت لزوم است. عباس عراقچی پیش از عزیمت به مسقط، در تهران با مقامات ارشد مشورت‌هایی انجام داده و نسبت به رسیدن به «نقطه‌ای تعیین‌کننده» در مذاکرات ابراز امیدواری کرده است.

تداوم فشارها؛ تردید در اراده آمریکا

علیرغم آغاز این دور از گفت‌وگوها، فضای کلی مذاکرات همچنان با بی‌اعتمادی شدید از سوی تهران مواجه است. تحلیل‌گران معتقدند ادامه تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا، هم‌زمان با ادعاهای تمایل به توافق، نشان‌دهنده تداوم سیاست فشار حداکثری است. این در حالی‌ست که جمهوری اسلامی ایران بارها اعلام کرده، رفع تحریم‌ها و تضمین انتفاع اقتصادی از شروط اصلی هرگونه توافق احتمالی است.

در این چارچوب، مقامات ایرانی بر حفظ کامل چرخه غنی‌سازی تأکید دارند؛ امری که هم در سخنان عراقچی و هم در نتایج نظرسنجی‌های داخلی که توسط حسین رنجبران، مشاور وزیر خارجه به آن اشاره شد، بازتاب داشته است.

گفت‌وگو یا جنگ روایت‌ها؟

عراقچی در اظهاراتی صریح، ضمن انتقاد از مواضع متناقض مقامات آمریکایی، تأکید کرد: «مواضع آمریکا در درون میز مذاکره با آنچه در رسانه‌ها مطرح می‌شود، متفاوت است و این موضوع روند مذاکرات را از مسیر منطقی خود منحرف می‌کند.»

وی ضمن اشاره به پافشاری جمهوری اسلامی بر حقوق هسته‌ای، تصریح کرد که «غنی‌سازی خط قرمز ایران است و خون دانشمندان این مرز و بوم پای آن ریخته شده است.» در عین حال، ایران اعلام کرده در صورتی که نگرانی‌هایی وجود داشته باشد، آماده اقدامات اعتمادساز و شفاف‌سازی بیشتر نیز هست.

نقش عمان؛ تلاش برای تسهیل گفت‌وگو

در حاشیه این مذاکرات، وزیر امور خارجه ایران با بدر البوسعیدی، همتای عمانی خود دیدار و درباره آخرین تحولات مذاکرات به گفت‌وگو پرداخت. نقش مسقط به‌عنوان میزبان و میانجی، بار دیگر مورد تأکید طرفین قرار گرفت.

در پایان روز نخست این دور از گفت‌وگوها، فضا همچنان مبهم است. در حالی‌که ایران بر اصول و حقوق خود ایستاده و برای شفاف‌سازی بیشتر اعلام آمادگی کرده، تردید در اراده واقعی آمریکا برای توافق همچنان به قوت خود باقی‌ست. پرسش اصلی این است که آیا واشنگتن آمادگی دارد از سیاست‌های دوگانه فاصله بگیرد و وارد مسیر واقعی تفاهم شود؟

تلاش خرابکاران؛ مقاومت در برابر توافق

در حالی‌که مذاکرات در فضای شکننده‌ای ادامه دارد، از ابتدای دور نخست این رایزنی‌ها، برخی بازیگران ثالث تلاش‌های هدفمندی برای تخریب روند گفت‌وگوها در پیش گرفته‌اند. این بازیگران که توافق احتمالی ایران و آمریکا را در تضاد با منافع خود می‌دانند، از ابزارهای دیپلماتیک، رسانه‌ای و روانی برای اثرگذاری منفی استفاده کرده‌اند. در رأس این جبهه تخریب، رژیم صهیونیستی قرار دارد که با اعمال فشار بر مقامات آمریکایی، تلاش کرده رویکردهای افراطی و زیاده‌خواهانه خود را در قبال برنامه هسته‌ای ایران تحمیل کند. طی روزهای گذشته نیز، در یکی از تازه‌ترین اقدامات هماهنگ‌شده، شبکه فاکس‌نیوز به نقل از گروهک منافقین مدعی کشف «تأسیسات هسته‌ای مخفی» در ایران شد؛ ادعایی که بلافاصله با واکنش تند وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی مواجه شد. اما پروژه تخریب محدود به اسرائیل نیست. چهره‌هایی از نئوکان‌های آمریکایی، از جمله وابستگان اندیشکده‌هایی مانند FDD، همچنین مقامات دولت اول ترامپ نظیر پامپئو، نیکی هیلی و جان بولتون، از جمله بازیگرانی هستند که به‌طور علنی یا در پشت‌پرده با روند گفت‌وگوها مخالفت کرده‌اند. حتی برخی از دموکرات‌های نزدیک به دولت بایدن نیز در تلاش‌اند مسیر توافق را دشوارتر سازند. در کنار آن‌ها، سه کشور اروپایی نیز که احساس حذف‌شدگی از روند مذاکرات دارند، با توسل به اهرم‌هایی چون تهدید به فعال‌سازی مکانیسم اسنپ‌بک، کوشیده‌اند تا باج‌گیری سیاسی کنند. این در حالی است که ایران همچنان به گفت‌وگوهای جداگانه با اروپا ادامه می‌دهد و آمریکاست که متحدان سنتی خود را از مسیر گفت‌وگو کنار گذاشته است. با این همه، تهران اعلام کرده که تحت تأثیر فضاسازی‌ها قرار نخواهد گرفت و اگر طرف مقابل واقعاً به‌دنبال توافق است، راه آن نه از مسیر فشار، بلکه از مسیر احترام به اصول و حقوق مشروع ایران می‌گذرد.

پایان دور چهارم؛ نگاه‌ها به دور بعدی

در پایان دور چهارم گفت‌وگوها، اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس اعلام کرد: «چهارمین دور مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا به پایان رسید؛ مذاکراتی دشوار اما مفید برای درک بهتر از مواضع یکدیگر و یافتن راه‌هایی معقول و واقع‌بینانه جهت حل مسائل مورد اختلاف.» وی همچنین افزود که زمان و مکان برگزاری دور بعدی مذاکرات، از سوی هماهنگ‌کننده عمانی اطلاع‌رسانی خواهد شد. همچنین با پایان دور چهارم مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا، یک مقام ارشد آمریکایی از نتیجه گفت‌وگوها ابراز رضایت کرده و گفت: «ما از نتیجه امروز دلگرم شده‌ایم و مشتاقانه منتظر جلسه بعدی خود هستیم.» طبق گفته این مقام، مذاکرات در سطوح «غیرمستقیم و مستقیم» ادامه یافته و توافق شده است که برای ادامه کار روی عناصر فنی، مذاکرات بیشتری در آینده برگزار خواهد شد.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان خبر داد:

آغاز فاز جدید پروژه آر کس C-SIS با سودآوری ۲۰۰ میلیون دلاری

با وجود برخی فضاسازی‌های منفی در شبکه‌های اجتماعی، پروژه استراتژیک آرکس C-SIS در شرکت پالایش نفت اصفهان با قدرت در مسیر اجرا قرار دارد و طبق برنامه‌ریزی‌ها، فاز نخست آن سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد، برآوردها نشان می‌دهد این پروژه، حدود ۲۰۰ میلیون دلار به سود خالص شرکت خواهد افزود و نقشی کلیدی در تکمیل زنجیره ارزش، بهبود عملکرد زیست‌محیطی و تامین سوخت نیروگاهی کشور ایفا خواهد کرد.

به گزارش خبرنگار زمان، غلامرضا باقری دیزج، مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان با تأکید بر صیانت از حقوق سهامداران، اظهار کرد: این شرکت در راستای تحقق الزامات زیست‌محیطی، اقتصادی و حاکمیتی، گام‌های راهبردی و مؤثری برداشته و اجرای پروژه‌هایی کلان و اثرگذار را در دستور کار قرار داده است و هدف اصلی این اقدامات، افزایش سودآوری، ارتقای عملکرد زیست‌محیطی و تضمین پایداری تولید است. وی با اشاره به اهمیت هم‌افزایی میان منافع اقتصادی، ملاحظات محیط‌زیستی و الزامات حاکمیتی، گفت: یکی از توفیقات کلیدی این مجموعه، همسو کردن اهداف مختلف و بعضاً متضاد است؛ به‌گونه‌ای که پروژه‌های در حال اجرا نه‌تنها منطبق با استانداردهای محیط‌زیستی و سیاست‌های کلان کشور هستند، بلکه بازده اقتصادی مطلوبی نیز برای شرکت و سهامداران به همراه خواهند داشت. مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان با اشاره به بحران فزاینده آب در کشور، به‌ویژه در استان اصفهان، از اجرای یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های زیرساختی شرکت خبر داد و خاطرنشان کرد: در راستای تأمین پایدار آب مورد نیاز واحدهای عملیاتی، پروژه انتقال آب از خلیج فارس با مشارکت شرکت‌هایی نظیر فولاد مبارکه و ذوب‌آهن در حال اجراست. وی تصریح کرد: فاز نخست این طرح تا چند هفته آینده به بهره‌برداری خواهد رسید و با راه‌اندازی آن، پالایشگاه از برداشت آب شرب شهر اصفهان بی‌نیاز خواهد شد؛ اقدامی که علاوه بر کمک به مدیریت منابع آب شهری، تضمین‌کننده تداوم تولید در مجموعه خواهد بود. باقری دیزج در ادامه سخنان خود با اشاره به اجرای قانون کاهش مصرف نفت کوره عنوان کرد: در همین راستا، پروژه‌ای با هدف ارتقای کیفیت نفت کوره در دستور کار قرار گرفته که فاز نخست آن تا پایان سال ۱۴۰۵ به بهره‌برداری خواهد رسید. وی با بیان این‌که این پروژه تحولی اساسی در ارزش‌افزوده محصولات ایجاد خواهد کرد، اظهار کرد: با اجرای این طرح، ارزش هر تن نفت کوره تولیدی از حدود ۳۸۰ دلار به نزدیک ۶۰۰ دلار افزایش می‌یابد، بر اساس برآوردهای به‌روز، این ارتقاء کیفی سالانه حدود ۱۵۰ میلیون دلار به سودآوری شرکت اضافه خواهد کرد. مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان در ادامه به پروژه راهبردی واحد آرکس C-SIS اشاره و خاطرنشان کرد: با وجود برخی فضاسازی‌ها و انتشار اطلاعات نادرست در فضای مجازی، این پروژه با قدرت و تمرکز کامل در حال پیشرفت است و طبق برنامه‌ریزی‌ها، فاز نخست آن در سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید. وی افزود: فاز دوم این طرح نیز با حداکثر فاصله زمانی دو سال پس از فاز اول وارد مدار می‌شود و طبق محاسبات، اجرای کامل این پروژه می‌تواند حدود ۲۰۰ میلیون دلار دیگر به سود شرکت اضافه کند؛ اقدامی که نقش مهمی در توسعه پایدار و افزایش بازدهی اقتصادی شرکت خواهد داشت. باقری دیزج در ادامه با اشاره به برنامه‌های توسعه‌ای در بخش‌های پایین‌دستی، عنوان کرد: یکی از اولویت‌های شرکت، رونق‌بخشی به پتروشیمی اصفهان به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های مهم است، با افزایش سرمایه و اقدامات در حال انجام، این مجموعه نیز به‌زودی وارد فاز جدیدی از توسعه خواهد شد. وی افزود: یکی از پروژه‌های کلیدی در این مسیر، راه‌اندازی صنعت پلی‌پروپیلن است که با بهره‌گیری از محصول باارزش خروجی واحد آرکس C-SIS، به زنجیره ارزش شرکت اضافه خواهد شد، این اقدام علاوه بر ارتقاء سطح تولیدات، سودآوری مضاعفی برای شرکت پالایش نفت اصفهان و سهامداران آن به همراه خواهد داشت. مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان در ادامه اعلام کرد: در سال جاری، پروژه‌های مختلفی برای کاهش مصرف آب، بازچرخانی، و جداسازی روغن از پساب اجرا شده است، فلذا واحدهایی نیز برای استفاده حداکثری از پساب شهری در حال راه‌اندازی هستند تا هزینه‌ها کاهش یافته و انعطاف عملیاتی بیشتری برای مجموعه ایجاد شود.وی بیان کرد: توسعه فقط در پالایشگاه خلاصه نمی‌شود، بلکه در بخش لجستیک، ساخت تجهیزات، و بازرگانی نیز با تمرکز بر بهره‌وری، شرکت‌هایی چون راتا، راهبر ترابر انرژی، شرکت مشق، شرکت بازار سهروردی و سایر شرکت‌های زیرمجموعه در حال ایفای نقش کلیدی در زنجیره ارزش هستند. باقری دیزج در پایان گفت: امیدوارم با حمایت همیشگی سهامداران، شاهد رشد روزافزون مجموعه باشیم، چرا که آینده روشنی برای سهامداران نه تنها در پالایشگاه اصفهان، بلکه در کل زنجیره ارزش متصور هستم.

خرازی: ایران بر ایجاد مجمع گفتگوهای منطقه‌ای تأکید دارد

رئیس شورای راهبردی روابط خارجی در اجلاس گفت‌وگوی ایران و جهان عرب با بیان اینکه ایران آماده گفتگوهای دوجانبه و چندجانبه است، گفت: بر ایجاد مجمع گفتگوهای منطقه‌ای تأکید داریم.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، کمال خرازی، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی، در اجلاس «گفتگوی ایران و جهان عرب» اظهار کرد: عالیجنابان! شکوفایی هر منطقه، پیش از هر چیز، مستلزم تعهد جمعی اعضای آن منطقه به صلح و ثبات است و آینده هر منطقه باید به دست کشورهای همان منطقه و بر اساس احترام متقابل، حفظ حاکمیت و احساس مسئولیت مشترک تحقق یابد؛ زیرا امنیت جمعی امری وارداتی نیست، بلکه باید از درون و بدون دخالت خارجی ایجاد گردد. وی افزود: جمهوری اسلامی ایران از ایجاد بسترهای فراگیر و پایدار برای گفت‌وگو میان کشورهای منطقه به‌منظور توسعه صلح، ثبات و شکوفایی حمایت می‌کند. رئیس شورای راهبردی روابط خارجی با طرح این موضوع که «ما بر دیپلماسی فعال و حل‌وفصل مسالمت‌آمیز اختلافات تأکید داریم»، ادامه داد: از نظر ما، همسایگان رقیب نیستند، بلکه شرکای اصلی ما در دستیابی به آینده‌ای صلح‌آمیز به شمار می‌روند. ایران آماده گفت‌وگوهای دوجانبه و چندجانبه است تا شفافیت و اعتماد را تقویت و سوءتفاهم‌ها را کاهش دهد. در همین راستا، بر اهمیت ایجاد مجمع گفت‌وگوهای منطقه‌ای که در قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل بر عهده دبیرکل گذاشته شده، تأکید می‌کند.خرازی در سخنانی خطاب به حاضران در اجلاس گفت: همکاران عزیز، جمهوری اسلامی ایران در حوزه اقتصادی چشم‌اندازی برای پیشرفت منطقه ترسیم کرده که مبتنی بر همکاری جمعی و توسعه مشترک است.وی با اشاره به منابع طبیعی فراوان منطقه افزود: منطقه ما، با برخورداری از منابع طبیعی گسترده، جمعیتی جوان و پویا، و موقعیتی جغرافیایی میان شرق و غرب، از ظرفیت بالایی برخوردار است؛ اما متأسفانه این ظرفیت‌ها به دلیل تنش‌های ژئوپلیتیکی و سیاست‌های اقتصادی ناهماهنگ، عمدتاً بلااستفاده مانده‌اند.رئیس شورای راهبردی روابط خارجی با اعلام اینکه ایران به جای رقابت، از اقتصادهای مکمل در منطقه حمایت می‌کند، ادامه داد: جمهوری اسلامی ایران از پیشنهادهایی که به تقویت تجارت درون‌منطقه‌ای و سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی همچون انرژی، حمل‌ونقل، لجستیک و گردشگری منجر شود، استقبال می‌نماید.خرازی تنوع‌بخشی به اقتصاد منطقه را هدفی مشترک دانست که تنها از طریق همکاری قابل تحقق است و تصریح کرد: در بخش انرژی، به‌ویژه در حوزه نفت و گاز، فرصت‌های فراوانی برای همکاری وجود دارد؛ افزون بر آن، در زمینه بهره‌وری انرژی و توسعه فناوری‌های نوین و تجدیدپذیر نیز می‌توانیم با هم‌راستایی سیاست‌هایمان، نقش منطقه را در امنیت انرژی جهانی تقویت کنیم. خرازی در پایان تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران بر تعهد خود برای ایجاد منطقه‌ای با ثبات، شکوفا و مقاوم پایبند است. رویکرد ما مبتنی بر احترام به حاکمیت دیگر کشورها و همکاری بر پایه منافع متقابل است. مقابله با چالش‌های پیچیده نیازمند اتحاد، اعتماد و اقدام مشترک است؛ نه به‌عنوان بازیگرانی متفرق، بلکه به‌عنوان همسایگانی متحد باید آینده‌ای مبتنی بر همکاری بسازیم. ایران دست دوستی خود را دراز کرده و از همه شرکای منطقه‌ای دعوت می‌کند به این مسیر بپیوندند.

سرمقاله

رونق اقتصاد از مسیر اشتغال کارگری

معین تهرانی قرابی

سیاست‌گذاری مؤثر در حوزه اشتغال، نه‌تنها تضمین‌کننده بهره‌وری اقتصادی است، بلکه می‌تواند به عاملی کلیدی برای کاهش نابرابری و تقویت رشد پایدار تبدیل شود.

بر اساس گزارش‌های رسمی مرکز آمار ایران، بخش عمده‌ای از نیروی کار کشور در بخش‌های تولیدی، صنعتی و خدماتی مشغول به فعالیت هستند. در این میان، سهم کارگران از بازار کار قابل توجه است؛ به‌گونه‌ای که می‌توان گفت چرخ اقتصاد کشور، بر دوش میلیون‌ها کارگر در خطوط تولید، پروژه‌های عمرانی، صنایع کوچک و بزرگ و بخش‌های متنوع خدماتی می‌چرخد. در همین راستا، شعار سال ۱۴۰۴ نیز با تمرکز بر سرمایه‌گذاری برای تولید انتخاب شده است؛ شعاری که بدون بهره‌گیری مؤثر از نیروی انسانی توانمند، تحقق آن دشوار خواهد بود. کارگر، صرفاً مجری کارهای اجرایی نیست، بلکه حضور و تلاش او در کلیه شاخص‌های تولیدی، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی تأثیرگذار است. با وجود این، پرداختن به جایگاه واقعی کارگر غالباً در چارچوب‌های تشریفاتی باقی مانده و سهم او از زنجیره ارزش و منافع اقتصادی همچنان با پرسش‌های جدی مواجه است. کارگر، ستون پنهان اما حیاتی در ساختار اقتصادی کشور است؛ بنابراین، همان‌گونه که برای توسعه زیرساخت‌ها و تجهیز خطوط تولید هزینه می‌شود، سرمایه‌گذاری در انگیزه، معیشت و امنیت شغلی کارگران نیز باید در اولویت سیاست‌گذاری قرار گیرد. در این میان، دولت گام‌هایی در جهت تقویت جایگاه نیروی کار برداشته است و انتظار می‌رود با تداوم این رویکرد، سهم کارگران را در پیشرفت اقتصاد بازتعریف کند. در این میان، تحلیل وضع موجود و ارائه تصویری از آنچه طی ده سال آتی برای نرخ اشتغال اقتصاد ایران رقم می‌خورد، می‌تواند بینش مناسبی از وضعیت سیاست‌ورزی در حوزه کار و کارگری ارائه دهد. سیاست‌ورزی که اثر واقعی خود می‌تواند موجب جهش تولید شود. در شرایطی که «تولید و سرمایه‌گذاری» به‌عنوان محور شعار سال ۱۴۰۴ در کانون توجه سیاست‌گذاران و فعالان اقتصادی قرار گرفته، پرداختن به نقش حیاتی کارگران، به‌ویژه کارگران رسمی و حقوق‌بگیر، ضرورتی انکارناپذیر است. این گروه از نیروی کار، نقشی بنیادین در ثبات و بهره‌وری اقتصادی دارند و بررسی وضعیت آن‌ها می‌تواند چشم‌اندازی روشن از کیفیت بازار کار و سیاست‌های اشتغال ارائه دهد. سازمان بین‌المللی کار با انتشار داده‌هایی درباره سهم مردان و زنان در میان کارگران حقوق‌بگیر، تصویری تحلیلی از تحولات بازار کار جهانی و ملی ارائه کرده است. این داده‌ها که توسط بانک جهانی نیز بازنشر شده‌اند، بستری برای تحلیل روندهای استخدام و شناسایی چالش‌های ساختاری اقتصاد فراهم می‌کنند. بر اساس مدل‌سازی‌های آماری انجام‌شده، سهم اشتغال کارگران حقوق‌بگیر در بازه‌ای ۲۴ماهه دچار نوسانات قابل توجهی بوده است. این مورد، نشان‌دهنده اثرگذاری عوامل کلان اقتصادی، سیاست‌های اشتغالی و تحولات اجتماعی است. نمودار ذیل، نشان‌دهنده درصد اشتغال مردان و زنان- کارگران حقوق بگیر-بر اساس برآورد مدل‌سازی شده سازمان بین المللی کار است که توسط بانک جهانی ارائه شده است. طبق نمودارها که درصد اشتغال کارگران مردان و زنان حقوق بگیر را از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۳ در کشور نشان می‌دهد، روند به طور کلی برای هر دو گروه بصورت میانگین افزایشی بوده است. در دولت سیزدهم در مجموع این روند صعودی بوده است که از ۵۵,۸ درصد به ۵۶,۳ درصد رسیده است. البته ذکر این نکته قابل ذکر است که در زمان کووید ۱۹، با کاهش درصد اشتغال در کارگران روبرو بودیم. به طوری که درصد اشتغال در مردان به ۵۴,۱ درصد رسید. اما در سال‌های بعد با حمایتی که از طرف دولت برای کارگران شکل گرفت و همچنین کاهش ویروس کووید ، درصد اشتغال کارگران در مردان با افزایش روبرو بوده است. درصد اشتغال کارگران زنان نیز از سال ۲۰۰۰ تا اکنون به طور میانگین طبق نمودار افزایش محسوسی داشته است. این نشان از آن است که در کشور ایران، نسبت به حقوق زنان حقوق بگیر حمایتی صورت گرفته است و بصورت روند ملایمی رو به رشد بوده است. در مجموع درصد اشتغال در مردان از سال ۲۰۰۰ تا کنون بالاتر از درصد اشتغال در زنان است ولی نکته‌ای که بسیار حائز اهمیت است، در سال ۲۰۱۸ که اوج شیوع و همه گیری کووید بود، فاصله درصد اشتغال کارگران مرد و زن به حداقل خود در تاریخ کشور رسید. بر اساس داده‌های مدل‌سازی‌شده سازمان بین‌المللی کار که از سوی بانک جهانی منتشر شده است، می‌توان روندهای آتی بازار کار ایران را در افق ده‌ساله برای جمعیت شاغل مرد و زن تحلیل کرد. این برآوردها، با تکیه بر الگوهای بلندمدت و عوامل کلان اقتصادی، نشان می‌دهند که نرخ اشتغال مردان طی ده سال آینده در بازه‌ای بین ۵۶,۳۵ درصد تا ۵۸,۷۱ درصد نوسان خواهد داشت. در مقابل، پیش‌بینی‌ها برای نرخ اشتغال زنان نیز حاکی از آن است که این نرخ بین ۵۲,۹ درصد تا ۵۴,۷۸ درصد متغیر خواهد بود. این ارقام که به صورت جدولی و نموداری ارائه شده‌اند، حاوی سیگنال‌های مهمی درباره تحولات بازار کار، ظرفیت بهره‌برداری از نیروی انسانی و ملاحظات جنسیتی در سیاست‌گذاری اشتغال هستند. تحلیل این روندها نشان می‌دهد که پایداری یا رشد نرخ اشتغال، به‌ویژه در میان زنان، می‌تواند نقش مهمی در افزایش ظرفیت تولید بالقوه اقتصاد، تحریک رشد اقتصادی فراگیر و ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید ایفا کند. در واقع، تثبیت و حتی بهبود نرخ اشتغال، به‌ویژه در بخش‌های مولد اقتصاد، می‌تواند پیشران مهمی برای خروج از رکود، افزایش درآمد سرانه و کاهش نابرابری‌های ساختاری باشد. افزایش نرخ اشتغال در دهه پیش‌رو به‌طور مستقیم با پویایی‌های کلان اقتصادی، اصلاحات ساختاری و تحولات نهادی در بازار کار گره خورده است. در سطح کلان، رشد اقتصادی باثبات و سرمایه‌گذاری هدفمند در بخش‌های مولد به‌ویژه در صنایع اشتغال‌زا و فناوری‌محور، زمینه‌ساز افزایش تقاضا برای نیروی کار خواهد بود. در کنار آن، ارتقای کیفیت سرمایه انسانی از طریق بهبود نظام آموزش مهارت‌محور و همسویی آن با نیازهای بازار، نقش مهمی در ارتقای بهره‌وری و کاهش ناهماهنگی‌های عرضه و تقاضای نیروی کار ایفا می‌کند. همچنین، اصلاحات نهادی برای افزایش انعطاف‌پذیری بازار کار، کاهش موانع قانونی و مقررات زائد در مسیر جذب و حفظ نیروی کار و گسترش پوشش حمایت‌های اجتماعی کارآمد می‌تواند زمینه را برای افزایش مشارکت اقتصادی، به‌ویژه در میان زنان و جوانان، فراهم آورد. مجموع این عوامل در تعامل با یکدیگر، نقش تعیین‌کننده‌ای در بهبود نرخ اشتغال طی سال‌های آینده خواهند داشت. با توجه به داده‌های رسمی و برآوردهای سازمان بین‌المللی کار، روند اشتغال کارگران مرد و زن در ایران طی دو دهه اخیر گرایشی صعودی داشته و پیش‌بینی می‌شود این روند در دهه آتی نیز تداوم یابد. سهم کارگران، به‌ویژه حقوق‌بگیران، در پایداری تولید و رشد اقتصادی کشور چشمگیر است و تقویت جایگاه آنان، ضرورتی بنیادین برای تحقق اهداف شعار سال ۱۴۰۴ در زمینه تولید و سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. پویایی نرخ اشتغال در سال‌های آینده، به‌ویژه در میان زنان، وابسته به مجموعه‌ای از اصلاحات ساختاری، سرمایه‌گذاری در بخش‌های اشتغال‌زا، ارتقای مهارت‌های نیروی انسانی و بهبود سازوکارهای نهادی بازار کار خواهد بود. از این رو، سیاست‌گذاری مؤثر در حوزه اشتغال، نه‌تنها تضمین‌کننده بهره‌وری اقتصادی است، بلکه می‌تواند به عاملی کلیدی برای کاهش نابرابری و تقویت رشد پایدار تبدیل شود.

Alborz.payam@gmail.com